

**Załącznik nr 2**  
**do Zarządzenia nr 25/2023/2024**  
Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 7  
im. Młodej Polski w Krakowie  
w sprawie Standardów Ochrony Małoletnich

## **Standardy Ochrony Małoletnich**

### **w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 7 w Krakowie**

#### **wersja skrócona**

#### **PREAMBUŁA**

Kluczową zasadą obowiązującą personel w Zespole Szkół Ogólnokształcącym nr 7 w Krakowie jest podejmowanie działań mających na celu dobro dziecka, ochronę jego godności i praw. Personel szkoły ma za zadanie dbać o prawidłowy rozwój dziecka, strzec praw dziecka określonych w Statucie szkoły, traktować je z szacunkiem i uwzględniać jego potrzeby oraz bezpieczeństwo danych osobowych. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dzieci w jakiegokolwiek formie. Personel ma obowiązek przestrzegać obowiązujących przepisów prawa. Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa standardy ochrony dzieci, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę uczniów przed krzywdzeniem.

#### **Podstawy prawne:**

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606)
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900)
6. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
7. Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526)
8. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz. 1169)

Obowiązują od dnia 15 lutego 2024 r.

## Drodzy Uczniowie!

Niezbędnym działaniem Szkoły na rzecz Waszej ochrony i bezpieczeństwa w szkole jest stworzenie warunków do skutecznej pomocy Wam w sytuacjach trudnych oraz warunków lepszego zabezpieczenia Waszych praw. Zadanie to realizuje obowiązujący w naszej Szkole dokument Standardy Ochrony Małoletnich. Są to regulacje wewnętrzne, których celem jest zapewnienie Wam ochrony przed krzywdzeniem.

W niniejszym dokumencie – **Standardy Ochrony Małoletnich - wersja skrócona** – zamieszczamy:

- spis zasad dotyczących bezpiecznych relacji między małoletnimi, które zawierają zachowania akceptowane i nieakceptowane w Szkole na linii uczeń – uczeń,
- zasady zapewniające bezpieczne relacje między personelem Szkoły a małoletnimi, w tym zachowania dopuszczalne i niedopuszczalne,
- wymogi dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu,
- zasady postępowania i udzielenia wsparcia małoletniemu po ujawnieniu doznania aktów krzywdzenia.

## Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

### Zachowania pozytywne

1. W relacjach z kolegami lub koleżankami okazujemy szacunek i życzliwość.
2. Akceptujemy odmienność i indywidualność rówieśników, respektujemy ich prawo do prywatności.
3. Wspieramy i nie dopuszczamy do stosowania przemocy wobec innego ucznia w jakiejkolwiek formie.
4. Przeciwstawiamy się dręczeniu lub prześladowaniu szkolnemu, tj. przemocy psychicznej, werbalnej, materialnej, cyfrowej, seksualnej, fizycznej.
5. Unikamy wchodzenia w sytuacje konfliktowe.
6. Ewentualne konflikty rozwiązujemy pokojowo.
7. W przypadku nieudanej próby rozwiązania konfliktu poprosić o pomoc dorosłego.

## Zachowania negatywne / niedozwolone:

1. Nie pozwalamy na stosowanie agresji słownej, tj. m.in. na ubliżanie, wyśmiewanie, grożenie, obrzucanie wyzwiskami, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedzi do atrakcyjności seksualnej, kierowanie uszczypliwości pod adresem innego ucznia, stosowanie obraźliwego języka, wulgarnych słów.
2. Nie wolno stosować agresji fizycznej, podczas której dochodzi do kontaktu fizycznego pod postacią, m.in. popychania, bicia, kopania, plucia, zadawania ran, zamykania w pomieszczeniu, zabierania rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły.
3. Zabraniaamy stosowania przemocy cyfrowej, tj. przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (przede wszystkim Internetu i telefonii komórkowej), nękania, straszenia, szantażowania z wykorzystaniem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywania się pod kogoś wbrew jego woli.
4. Nie wolno stosować przemocy relacyjnej, tj. wykluczenie z grupy, ignorowanie, „niezauważanie”, nastawianie innych przeciwko sobie, rujnowanie reputacji, zmuszanie do wykonywania określonych czynności.
5. Nie zgadzamy się na stosowanie przemocy materialnej, tj. kradzieże, wymuszanie pieniędzy, niszczenie rzeczy osobistych innych osób.
6. Zabraniaamy stosowania przemocy na tle seksualnym, należą do niej takie zachowania jak: używanie wulgarnych określeń dotyczących płci, wygłaszanie obraźliwych komentarzy na temat ciała, naruszanie przestrzeni osobistej przez niepożądany dotyk, czynienie seksualnych aluzji i gestów, „przypadkowe” dotknięcia intymnych części ciała, ściąganie komuś części ubrania, obnażanie się, wulgarne napisy i rysunki w przestrzeni publicznej, napastowanie i wymuszanie czynności seksualnych.
7. Nie można wzajemnie się zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać.
8. Nie wolno Ci wykorzystywać wobec innych uczniów przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
9. Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku innych uczniów (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody.
10. Nie wolno Ci proponować rówieśnikom alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, papierosów elektronicznych, a także używać ich w obecności innych uczniów.
11. Nie możesz przynosić do Szkoły niebezpiecznych przedmiotów oraz niedozwolonych substancji.

# Zasady bezpiecznych relacji między małoletnim a personelem Szkoły

Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a personelem Szkoły jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnianiem jego emocji i potrzeb. Personel działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych Szkoły oraz swoich uprawnień i kompetencji. Nauczyciele, działają w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania oraz osób małoletnich.

## Zachowania pozytywne pracowników Szkoły:

1. W komunikacji z uczniem pracownik Szkoły zachowuje cierpliwość i szacunek.
2. Słucha ucznia uważnie i udziela mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji.
3. Informuje ucznia o podjętych decyzjach dotyczących jego osoby.
4. Nie zawstydzia ucznia, nie lekceważy, nie upokarza, nie obraża, nie obniża jego wartości.
5. Równo traktuje uczniów bez względu na płeć, kulturę, religię, niepełnosprawność, status społeczny, światopogląd.
6. Chroni informacje wrażliwe o uczniu przed osobami do tego nieuprawnionymi, dotyczy to również używania jego wizerunku.
7. Szanuje prawo małoletniego do prywatności.
8. Fizyczny kontakt personelu Szkoły z uczniem jest możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby ucznia w danym momencie. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) uczeń zawsze musi wyrazić zgodę. Ponadto kontakt fizyczny jest możliwy jako:
  - pomoc w czynnościach pielęgnacyjno-higienicznych dzieciom młodszym;
  - działania z zakresu pomocy przedmedycznej;
  - zagrożenia spowodowane czynnikami zewnętrznymi (np. pożar, niebezpieczne zachowania osób trzecich);
  - konieczność rozdzielenia zwaśnionych uczniów przytrzymanie, obezwładnienie któregoś z nich.
9. Pracownik Szkoły wyznacza uczniowi jasne granice w postępowaniu i oczekiwaniach, egzekwując konsekwencje za ich nieprzestrzeganie, ucząc tym samym odpowiedzialności oraz że konsekwencje wynikają z jego działań.

## Zachowania negatywne / niedozwolone pracowników Szkoły:

1. Pracownikom Szkoły nie wolno w obecności ucznia zachowywać się w sposób niestosowny, m.in. używanie wulgarnych słów, obraźliwych gestów, żartów i uwag oraz wykorzystywanie wobec ucznia władzy lub przewagi fizycznej.
2. Niedozwolone jest każde przemocowe zachowanie wobec ucznia, np. zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie, obrażanie, krzyk, popychanie, szturchanie, bicie, itp.
3. Nie wolno utrzymywać wizerunku ucznia na potrzeby prywatne (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwianie osobom trzecim utrzymywanie wizerunku dzieci, jeśli Dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód opiekunów oraz samych dzieci.
4. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od ucznia (nie dotyczy to okazjonalnych podarunków związanych ze świętami w roku szkolnym).
5. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec ucznia lub jego opiekunów, zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
6. Niedopuszczalne jest podejmowanie innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z osobą małoletnią, poza bezpiecznym kontaktem, który jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek osoby małoletniej, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Pracownik nie dotyka ucznia w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity, niestosowny lub mógłby być nieprawidłowo zinterpretowany.
7. Zabronione jest nawiązywanie jakichkolwiek relacji romantycznych, intymnych lub seksualnych z małoletnim (np. seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę).
8. Kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawny lub ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
9. Nie wolno zapraszać ucznia do swojego miejsca zamieszkania.
10. Zabronione jest ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych.
11. Pracownik, który ma świadomość, że uczeń doznał jakiejś krzywdy, np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystywania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem.

## Zachowania przemocowe to:

- ✓ bicie
- ✓ kopanie
- ✓ popychanie
- ✓ szarpanie
- ✓ plucie
- ✓ zamykanie (w toalecie, w szatni, w przebieralni, w sali)
- ✓ niszczenie rzeczy
- ✓ przezywanie
- ✓ wyśmiewanie
- ✓ obrażanie
- ✓ grożenie
- ✓ szantażowanie
- ✓ obmawianie
- ✓ plotkowanie
- ✓ namawianie się przeciwko
- ✓ wrogie/obraźliwe gesty/ miny
- ✓ wykluczenie (izolowanie) z grupy, w grze, online
- ✓ robienie zdjęć, nagrywanie Cię bez Twojej zgody
- ✓ udostępnianie innym nagrań i zdjęć Twojej osoby bez Twojej zgody
- ✓ nakłanianie do pokazywania miejsc intymnych
- ✓ nakłanianie do czynności seksualnych
- ✓ dotykание miejsc intymnych
- ✓ zachęcanie do dotykania miejsc intymnych innych osób
- ✓ podglądanie gdy się przebierasz

# Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu.

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci

## Przestrzegaj zasad:

1. Chroń swoją prywatność! Nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy.
2. Nie ufaj osobom poznanym w sieci! Nigdy nie można w 100% zaufać komuś poznanemu w sieci. Nie spotykaj się z osobami poznanymi w Internecie. O propozycjach spotkania od internetowych znajomych informuj rodziców.
3. Szanuj innych w sieci! Pamiętaj, by traktować innych z szacunkiem. Swoje zdanie wyrażaj, nie obrażając nikogo. Nie reaguj agresją na agresję.
4. Korzystaj z umiarem z Internetu! Zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić Twojemu zdrowiu i pogorszyć kontakty ze znajomymi.
5. Mów, jeśli coś jest nie tak! W sytuacji, kiedy ktoś lub coś Cię w Internecie zaniepokoi lub wystraszy, koniecznie opowiedz o tym rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej. Możesz w takiej sytuacji skontaktować się z Telefonem Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, dzwoniąc pod bezpłatny numer 116 111.
6. Nie instaluj oprogramowania, które może zagrażać bezpieczeństwu systemu lub naruszać prywatność innych użytkowników.
7. Jeśli trafisz w Internecie na treści, które uznasz za podejrzane – informuj o tym natychmiast zaufanego dorosłego. Unikaj stron z treściami, budzącymi u Ciebie silne emocje. Postaraj się zabezpieczyć dowody cyberprzemocy (treść wiadomości tekstowych i głosowych, zdjęcia, nagrania, filmy, zrzuty ekranów, itp.) i przekaz je wychowawcy/rodzicom. Jeśli będziesz mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów poproś o pomoc dorosłych.
8. Nie kopiuj czyichś prac – jest to kradzież!
9. Aktywnie korzystaj z zajęć dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

# Zasady postępowania i udzielenia wsparcia małoletniemu po ujawnieniu doznania aktów krzywdzenia

## Uczniu pamiętaj!

Wszyscy pracownicy Szkoły wiedzą jak reagować na przemoc, zawsze okażą Ci wsparcie i pomoc!

1. Gdy doświadczyłeś krzywdzenia ze strony innego ucznia lub byłeś świadkiem zachowania przemocowego poinformuj o tym zaufanego dorosłego: rodzica, nauczyciela, wychowawcę, psychologa, pedagoga lub dyrektora. Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nikt nie będzie Cię oceniać.

Podjmiemy działania:

- niezwłocznie zapewnimy bezpieczeństwo Tobie i innym osobom doznającym przemocy,
- zapewnimy Ci wsparcie,
- wyjaśnimy sytuację i ustalimy ścieżkę postępowania,
- wyciągniemy konsekwencje wobec osoby stosującej przemoc i agresję zgodnie ze Statutem Szkoły i przepisami prawa.

2. Gdy doświadczyłeś krzywdzenia ze strony jakiegokolwiek dorosłego lub byłeś świadkiem przemocy, poinformuj o tym innego dorosłego, któremu ufasz. Osoba ta natychmiast podejmie stosowne działania, zgodne z zakresem swoich kompetencji, mające na celu Twoją ochronę:

- Działania opisane w regulacjach szkolnych, czyli w dokumencie Standardy Ochrony Małoletnich. Podjęte działania zapewnią Tobie i innym bezpieczeństwo, a także zapobiegą dalszym niedozwolonym zachowaniom;
- po uzyskaniu od Ciebie informacji o krzywdzeniu wychowawca (lub inny pracownik szkoły) podejmie odpowiednie działania, których celem będzie powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska; działania regulowane przepisami prawa: powiadomienie np. Sądu, Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Szkoła umożliwi Ci skorzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a jeśli pomoc udzielona przez Szkołę okaże się niewystarczająca, w porozumieniu z Twoimi rodzicami może Cię skierować na specjalistyczną terapię.
- Jeśli jednak nauczyciel lub inni pracownicy Szkoły zauważą w Twoim zachowaniu i wyglądzie symptomy i oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy, to mimo że tego nie ujawniłeś, mają obowiązek podjąć chroniące Cię działania i/lub zgłosić to do instytucji, które udzielą Ci zgodnej z prawem pomocy

## Pamiętaj!

W naszej Szkole możesz czuć się bezpiecznie! Nie bój się zgłaszać niepokojących Cię sygnałów. Pracownicy Szkoły wysłuchają Cię z uwagą i znajdą rozwiązanie problemu.

Jeśli znajdujesz się w trudnej sytuacji lub znasz kogoś, kto potrzebuje pomocy, przełam milczenie i zwróć się do rodziców, nauczyciela, wychowawcy, pedagoga, psychologa, Dyrektora Szkoły lub jakiegokolwiek osoby dorosłej, której ufasz.

Jeśli nie otrzymasz potrzebnego wsparcia zwróć się jeszcze raz lub poproś o pomoc kogoś innego. Pomoc, którą otrzymasz ze strony pracowników Szkoły, nie kończy się w momencie zakończenia procedur ustalenia sprawcy i zastosowania wobec niego środków dyscyplinujących. Pracownicy Szkoły będą w sposób szczególny czuwać nad Twoim bezpieczeństwem i zwracać uwagę, czy nie są podejmowane wobec Ciebie dalsze działania przemocowe. Będą Cię wspierać w radzeniu sobie z sytuacją i jej konsekwencjami.

Gdy inne środki zawiodą, pomocy możesz szukać również dzwoniąc:

- 116 111 – dostępny 24h/7 dni – Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży
- 800 120 002 – dostępny 24h/7 dni – Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia
- 22 668 70 00 – poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem 7 dni w tygodniu w godz. 12:00 – 18:00
- 112 - umożliwia w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego przekazanie zgłoszenia alarmowego
- [niebieskalinia@niebieskalinia.info](mailto:niebieskalinia@niebieskalinia.info)